

Datum
2019-11-13

Diarienummer
Dnr Af-2019/0036 9337

Avsändarens referens
S2019/02213/FST

Socialdepartementet
Enheten för funktionshinder och sociala tjänster
103 33 Stockholm

Remissyttrande: Styrkraft i funktionshinderpolitiken SOU 2019:23

Sammanfattning

Målsättning med förslaget i utredningen är att utveckla och förbättra styrningen och uppföljningen inom funktionshinderspolitiken. Utgångspunkten för förslaget utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Arbetsförmedlingen tillstyrker i stort de förslag som utredningen föreslår. Det Arbetsförmedlingen reserverar sig mot är en del i förslaget till ny formulering, *Arbete och försörjning*, i 5 § Förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen. Detta utvecklas under avsnitt 7.2.1 nedan.

Arbetsförmedlingen vill uppmärksamma att den kommande reformeringen av myndigheten kan innebära att vi inte längre i samma utsträckning kommer svara för det faktiska genomförandet av arbetsmarknadspolitiken. Arbetsförmedlingen kommer att behöva utveckla och vidareutveckla instrument för styrning och uppföljning av andras insatser inom arbetsmarknadspolitiken.

Utgångspunkt för yttrandet

Arbetsförmedlingen har i detta remissyttrande i huvudsak fokuserat på de områden där Arbetsförmedlingens verksamhet, arbetsgivare och arbetssökande kan komma att beröras.

Nedan följer Arbetsförmedlingens synpunkter och kommentarer utifrån utredningens disposition.

Övergripande synpunkter

1.5 Förslag till förordning om ändring i förordningen

Arbetsförmedlingen delar betänkandes intentioner och förslag om genomförande av styrmedel och uppföljning av funktionshinderspolitiken. Arbetsförmedlingen tillstyrker i stort de förslag utredningen föreslår. Det Arbetsförmedlingen reserverar sig mot är formuleringen i den förändrade förordningens lydelse, *Arbete och försörjning* (5 § Förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen).

5. Att göra rätt från början-universell utformning

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, och principen om universell utformning, är bärande utgångspunkter för utredningens förslag. Arbetsförmedlingen ser i likhet med utredningen att det är viktiga och rimliga utgångspunkter för funktionshinderspolitiken.

6. En god grund för styrning och uppföljning

Utredningen föreslår att styrningen av funktionshinderspolitiken inriktas mer på processen istället för att detaljstyra utifrån mål- och resultatstyrning. Processen innebär att vissa myndigheter får särskilt ansvar att samordna funktionshinderspolitiken inom definierade samhällsområden och tillsammans med andra utpekade myndigheter, ta fram och följa upp indikatorer inom detta samhällsområde.

Arbetsförmedlingen delar utredningens uppfattning att en styrning baserad på process, dialog och samråd har fördelar framför en mer detaljerad styrning med tanke på funktionshinderspolitikens tvärssektoriella karaktär. Arbetsförmedlingen understryker vikten av att myndigheters indikatorer som utvecklas i samråd med utpekade myndigheter även ska kunna implementeras och följas upp med parter som i offentliga avtal levererar tjänster till myndigheter.

7.2.1 Arbete och försörjning

Arbetsförmedlingen föreslår ansvara för att samordna samhällsområdet *Arbete och försörjning* i samråd med Försäkringskassan, ESF-rådet och Arbetsmiljöverket.

Arbetsmarknadspolitiken är utformad för att stödja människor med arbetsförmåga att få arbete, oavsett funktionsnedsättning eller ej. I vissa fall kan individer, på grund av en funktionsnedsättning, ha behov av anpassningar i relation till ett arbete. Inom arbetsmarknadspolitiken finns ett antal insatser som syftar till att tillgodose det behovet. Artikel 27 i FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, är formulerad *Arbete och sysselsättning*.

Arbetsförmedlingen gör bedömningen att ett samhällsområde benämnt som *Arbete och övrig sysselsättning* har bättre förutsättningar att skapa

Datum
2019-11-13Diarienummer
Dnr Af-2019/0036 9337

tydliga och skarpa målformuleringar för att förbättra situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Det bredare begreppet *försörjning* spänner över samhällsområden som snarare rör situationer när en individ är i ett livsskede där arbete inte är möjligt. Det kan handla om ett livsskede där arbetsförmåga saknas på grund av en funktionsnedsättning och där sjukförsäkringen tryggar försörjningen eller ett livsskede där inkomsterna inte är tillräckliga för en skälig levnadsnivå och försörjningsstödet finns som en trygghet. Begreppet försörjning i bredare bemärkelse har därför en mer tydlig plats i samhällsområdet *Social välfärd och trygghet*. Däremot ryms även livsskeden där en individ ställer om från exempelvis sjukförsäkringen till arbetssökande inom ett samhällsområde formulerat som *Arbete och sysselsättning*. Begreppet sysselsättning utgår från SCB:s definition och omfattar utöver förvärvsarbete även insatser och aktiviteter, som främjar den arbetssökandes väg till arbete.

Utifrån utredningens resonemang gällande ovan nämnt samhällsområde föreslår utredningen en förändring i 5 §, förordningen (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen, för att påvisa myndighetens ansvar inom samhällsområdet. Arbetsförmedlingen tillstyrker ändringsförslagets övergripande inriktning men reserverar sig mot att i myndighetens instruktion införa begreppet *försörjning*. Med hänvisning till ovanstående resonemang föreslår Arbetsförmedlingen att det istället benämns *Arbete och övrig sysselsättning*.

7.2.2 Utbildning och livslångt lärande

Arbetsförmedlingen delar utredningens bedömning att kopplingen mot samhällsområdet *Utbildning och livslångt lärande* är viktigt. Inte minst eftersom personer med funktionsnedsättning har lägre utbildningsnivå än befolkningen i övrigt. Utbildningens vikt för individers möjligheter att träda in på arbetsmarknaden skulle bättre kunna avspeglas bland myndigheterna med utpekat ansvar inom respektive samhällsområde. Exempelvis genom att Skolverket och Arbetsförmedlingen ingår i varandras samhällsområden.

8 En nationell samordnare främjar funktionshinderspolitiken

Utredningen föreslår att en nationell samordnare tillsätts för att företräda och verka som ambassadör för regeringens funktionshinderspolitik. Arbetsförmedlingen avstyrker införandet av en nationell samordnare. Arbetsförmedlingen delar utredningens analys av behovet av nationell samordning men att ansvaret för detta bör åläggas Myndigheten för delaktighet (MFD). Arbetsförmedlingen bedömer att det krävs en långsiktighet i samordningsuppdraget, som förutsätter att det sker inom rådande myndighetsstruktur. Att sammankoppla MFD:s uppföljningsansvar, med ett uppdrag om nationell samordning, ökar kontinuiteten och effektiviteten i utförandet av samordningsuppdraget.

Datum
2019-11-13

Diarienummer
Dnr Af-2019/0036 9337

På Arbetsförmedlingens vägnar

Mikael Sjöberg
Generaldirektör

Anna Steen
Föredragande

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Mikael Sjöberg. Ärendet har föredragits av kvalificerad handläggare Anna Steen. I den slutliga handläggningen av ärendet har enhetschef Emil Johansson, för avdelningen Samordning och Uppföljning, VO Arbetssökande, deltagit.